

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	654-04-267
Дата	21 / 09 2016 г.

Рл

40 31

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО
СЪБРАНИЕ
Г-ЖА ЦЕЦКА ЦАЧЕВА

ДО
Председателя на Комисията по отбрана
Г-Н МИХО МИХОВ

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл.80, ал.1 от ПОДНС внасяме предложения за изменение и допълнение на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България № 602-01-39, приет на първо четене на 14.09.2016г.

1. Създава се нов § 7а

„§ 7а. В чл.33, ал.1 думата „командирите“ се заменя с „командващите“.

Мотиви: Подмяната на „командващи“ с „командири“, за тези най-отговорни във военната йерархия длъжностни лица ги постави в неравностойно положение спрямо съответните длъжностни лица от страните-членки на НАТО, където в много страни званията им са приравнени към това на началника на отбраната. Това поражда неадекватни отношения при взаимни посещения и обмен на мнения. Общоприето е срещите да се осъществяват на ниво „равни звания“, което се определя от равните длъжности. Обикновено срещата между четиризвездни и тризвездни военачалници с по-нисък по звание техен колега поражда проблеми от нормативен и психически характер. Понякога се стига до отказ от среща с наши командири, поради факта, че те са с по-ниско звание от приемащия, или замяна в преговорите с друг представител от страна на приемащите, притежаващ званието на нашите командири. В някои страни това е общоприето и доведено до чувство за чест.

Терминът „командир“ е общоприето за началници на тактически военни формирования от командир на отделение (разчет) до командир на бригада (дивизия) включително. „Командир“ се използва и за длъжността командир на корпус, но така е в големите по състав армии, но там званията за такива длъжностни лица са „генерал-лейтенант“, съответно „вицеадмирал“ за флотските длъжности.

Нашите видове въоръжени сили, независимо от това, че са малки по състав, по ранг са 1-2 нива над корпусните началници и незаслужено се приравняват към командирите на бригади, които са в техния състав. Те по право са командващи по длъжност, минималното за тях звание е генерал-лейтенант, равностойно на това на заместниците на началника на отбраната и на командващия „Съвместното командване на силите. Техните първи заместници следва да са със звание „генерал-майор“, съответно „контраадмирал“, за да се спазва йерархията и да има основа за кариерно развитие и израстване на офицерите във вида въоръжени сили.

2. В §20,

2.1. чл.60в, ал.1 текстът се изменя така: думата „командири“ се заменя с „командващи“, а

2.2. 60в., ал.2 думата „командирите“ се заменя с „командващите“, а „оперативното управление“ се заменя с „управлението“

Мотиви: Предложението е следствие от приемането на §7а

3. Създава се нов §25а. В чл.81, ал.3 думата „командирите“ се заменя с „командващите“

Мотиви: Предложението следва от промените с приемането на §7а.

4. В §26

4.1. в чл.83, ал.5 предвиденото в законопроекта изменение отпада и думата „командирите“ се заменя с „командващите“

Мотиви: Командирът на бригадата „Специални сили“ е с ранг на тактическо ниво, няколко нива по-ниско от това на началника на отбраната и не може да осъществява правомощията на началника на отбраната в бригадата. Неговите правомощия са изрично определени от уставите и закона. Второто изменение е следствие от промените с приемането на §7а.

4.2. в чл.83 се създава нова ал.6 със следното съдържание:

„(6) В своята дейност началникът на отбраната се подпомага от Съвет на началника на отбраната, който включва в състава си командващия

Съвместното командване на силите, командващите на видовете въоръжени сили, командира на бригада „Специални сили“ и други лица от Щаба на отбраната, определени от началника на отбраната.“

Мотиви: С промените в настоящия закон и в резултат от динамичната международна военно-политическа обстановка на началника на отбраната се възлагат нови задължения, които далеч надхвърлят съществуващите в закона. Той ще се нуждае от орган, включващ основните длъжностни лица в йерархията на въоръжените сили, за да вземе правилно решение и да изпълнява тези задължения. Такъв орган би бил един съвет на началника на отбраната, в който да се вземат кардиналните решения за развитието на въоръжените сили, планирането и ръководството на подготовката и използването на ресурсите. Предварително взетите военно-технически решения ще подпомогнат министъра на отбраната при внасянето им в Съвета по отбрана, ако това се налага. В състава му при необходимост могат да се включват за всяко заседание определени длъжностни лица от Щаба на отбраната, които да дават експертни оценки на документи и отбранителни продукти, приемани от съвета.

5. §36 от законопроекта да отпадне.

Мотиви: Целта на предложението на Министерския съвет с отменянето на ал.4 на чл.106 е да се разграничи съдържанието и предмета на проверките, извършвани от Инспектората по отношение дейността на въоръжените сили и проверките, извършвани в изпълнение на правомощието на началника на отбраната по чл. 85, ал. 1, т. 8 от закона. С предлаганата нова редакция на чл. 85, т. 8 от закона състоянието на подготовката и войсковия ред на въоръжените сили е посочено като непосредствена отговорност на началника на отбраната. С §36 тези проверки отпадат като задължение на инспектората. Това е вече трета поправка на ал. 4 от чл.106, която бе въведена с приемането на закона през 2009г., отменена през 2011г. и отново въведена през 2014г., което говори за силен субективизъм при вземането на тези решения. След изготвянето на законопроекта в Министерството на отбраната и приемането му от Министерския съвет се променят и други текстове в членове от закона, които изискват запазването на ал.4 от чл.106.

Съгласно чл. 106, ал. 1 от ЗОВСРБ министърът на отбраната осъществява контролните си функции в областта на отбраната чрез инспекторат. Тази разпоредба на закона изисква Инспектора да предоставя обективна информация за прилагането в Министерството на отбраната и всички структури в негово подчинение, включително и въоръжените сили на

законите, подзаконовите, ведомствените нормативни актове и индивидуални актове на министъра на отбраната, сред които са и утвърждаваните от министъра доктрини, планове, Устави на въоръжените сили на Република България и заповеди, имащи пряко отношение към дейността на въоръжените сили. Като следствие от това в Указания на министъра на отбраната по отбранителната политика 2015-2018 г. има и т. 81 относно извършването на проверки от Инспектората във въоръжените сили.

Основните разлики между проверките на Инспектората, извършвани на основание чл. 106 ал. 4 от ЗОВСРБ и тези извършвани на основание чл. 85, ал. 1, т. 8 от ЗОВСРБ от началника на отбраната се заключават в:

- проверките на Инспектората на МО осигуряват на министъра на отбраната независима военна експертиза за състоянието на бойната подготовка, войсковия ред и дисциплина и на оперативните способности във въоръжените сили;
- освен военните формирования от БА, обекти на проверките са и структури от въоръжените сили съгласно чл. 50 ал. 1 от ЗОВСРБ, които са извън правомощията на началника на отбраната като: служба „Военна информация“, служба „Военна полиция“, Военна академия „Г. С. Раковски“, Национален военен университет „В. Левски“, ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, Военномедицинска академия, Националната гвардейска част, Военно-географската служба, Стационарната комуникационна и информационна система, Централно военно окръжие, Централен артилерийски технически изпитателен полигон, Комендантство-МО. С промените в настоящия закон той поема задължения, в това число и контрола върху всички структури на въоръжените сили, с изключение на служба „Военна информация“ и служба „Военна полиция“;
- извършват се проверки по предложения, сигнали и жалби на физически и юридически лица до министъра на отбраната /главния инспектор на МО/ свързани с бойната подготовка и войсковия ред и дисциплина;
- извършват се проверки на дейности по планиране, организиране, подготовка и използване на резерва на въоръжените сили;
- в обхвата на проверките се включват и въпроси за оценка на корупционния риск при организиране и провеждане на ежедневната дейност на въоръжените сили;
- извършва се контрол по спазване на заповедите на министъра на отбраната и началника на отбраната свързани с процеса по формиране, окомплектоване, предварителна и непосредствената подготовка на контингенти.

Началникът на отбраната не разполага със структури и способности, които да изпълняват целия спектър от задачи, изпълнявани от Инспектората. От друга

страна с преподчиняването на бригадата специални сили от Командването на Сухопътните войски на началника на отбраната се поставя задача на последния да упражнява ръководството и контролните дейности по отношение на нея, което означава че ще проверява „сам себе си“, т.е как е ръководил формирането и как са изпълнявани заповедите на министъра на отбраната и неговите заповеди в Щаба по отбраната и в това формиране.

До 1 март 2016г. длъжността главен инспектор се изпълняваше от офицер с висше военно звание, който има подготовка и опит да изпълнява контролните си функции във въоръжените сили. Съгласно новия класификатор на длъжностите във въоръжените сили, тази длъжност е заличена да се изпълнява от офицер с висше военно звание, назначаван с указ на президента на републиката. Този факт говори за нов опит за отнемане на важна длъжност от кариерното развитие в офицерския корпус и може да се допусне политизиране на тази длъжност с удобни хора, незапознати с дейността във въоръжените сили, които ще трябва да информират министъра за състоянието на отбраната и въоръжените сили.

6. В §47 чл. 142, ал.2, т.1 да се добави т. „е“

„е) транспортни и квартирни разходи при изпълнение на задачи, свързани с подготовката им за изпълнение на военна служба, извън постоянното им място за обучение, както и при пътуване по медицински причини“ ;

МОТИВИ:

В брой 17 от 01.03.2016 г. на Държавен вестник са обнародвани промени в Наредба № 52/18.02.2002 г. за железопътен превоз на военни товари, техника и войски, издадена от министъра на отбраната и министъра на транспорта и съобщенията, обн. ДВ. бр. 64/02.07.2002 г. С направените изменения, в сила от 01.03.2016 г., е отменен раздел VII на Наредбата, регламентиращ пътуването на военнослужещи чрез ползване на превозно средство (Образец 1). Във връзка с това, със заповед на министъра на отбраната № ОХ-200/11.03.2016 г. е отменена заповед на министъра на отбраната на Република България № 627/09.08.1994 г. относно одобряване на Инструкция за работа с военнопредвозните документи в Българската армия.

Съгласно чл. 70, ал. 1, т. 6 от Закона за висшето образование студентите имат право на намаление при пътуване по градския и междуградския транспорт.

До промяната в Наредба № 52/18.02.2002 г. за железопътен превоз на военни товари, техника и войски, в сила от 01.03.2016 г., на курсантите като военнослужещи за изпълнение на описаните по-горе задачи са издавани военнопребозни документи.

От направения преглед на специалната нормативна уредба на правата на курсантите като обучаеми, които се подготвят за изпълнение на военна служба, е видно, че няма изрична регламентация, съгласно която курсантите при възлагане и изпълнение на задачи, свързани с подготовката им за изпълнение на военна служба, както и по медицински причини, да имат право на транспортни и квартирни разходи изцяло за сметка на държавния бюджет.

Същевременно Наредбата за командировките в страната визира командироването и свързаните с него последици на работници и служители по трудово или служебно правоотношение, а не на обучаеми, каквито са курсантите и същата не може да бъде валидно основание за изплащане на пътни и квартирни пари.

С оглед характера и спецификата на обучението на курсантите, на същите се налага пътуване в учебно време за изпълнение на различни задачи и участие в мероприятия, което по различни причини не е намерило решение в посочваните документи, като: участие във войскове стажове; участие в учения; мобилност на курсанти между трите факултета на университета за изпълнение на учебните планове и програми; изпращане от медицинските органи в НВУ „Васил Левски“ за преглед, лечение или изследвания във ВМА-София и филиалите ѝ; участие в различни тържествени мероприятия с национално и местно значение (зари, чествания, паради и др.). Всички тези дейности се изпълняват и осигуряват със заповеди на командването на военното учебно заведение, което при изписването им не посочва законови разпоредби, а се основава на заповеди и разпореждания на по-горестоящи институции.

Единственото изключение в това отношение е командироването с тяхно съгласие на лица, които работят на обществени начала, самодейци и др., когато се изпращат за изпълнение на възложена задача във от постоянното им местоживееене (чл. 5, ал. 2). Очевидно курсантите като военнослужещи не могат да бъдат причислени към тази категория лица.

С цел дългосрочно решение на проблема и с оглед изложените по-горе мотиви, предлагаме в съдържанието на чл. 142, ал. 2 от Закона за отбраната и

въоръжените сили на РБ да се включи текст, който да регламентира, че курсантите във висшите военни училища при възлагане и изпълнение на задачи, свързани с подготовката им за изпълнение на военна служба извън постоянното им място за обучение, както и по медицински причини, имат право на транспортни и квартирни разходи изцяло за сметка на държавния бюджет.

7. В § 77, чл.214 текстът да се измени така:

7.1. в ал.1, след думата „длъжността,“ думите „която заемат“ се заличават и се добавя „или ако заемат академична длъжност“асистент“.

7.2. в ал.5 думите „по клинични пътеки съгласно Националния рамков договор“ се заменят с „по договор с Националната здравноосигурителна каса“

8. В § 89, т.1 след текста „основната месечна заплата“ се поставя запетая и се добавят думите „ а в т.5 след думата „длъжността,“ думите „която заемат“ се заличават и се добавя „или ако заемат академична длъжност „асистент“.

Мотиви: С предлаганите промени в §77 и §89 се постига по- пълно синхронизиране на ЗОВСРБ със Закона за развитие на академичния състав на РБ (чл.14а, ал.2) по причината, че академичната длъжност „асистент“ в академията се заема често от лица притежаващи образователната и научна степен „доктор“. Поради това, че в характеристиката на академичната длъжност „асистент“ е записано че се заема от лица с магистърска степен, на тези лица, които по една или друга причина заемат академичната длъжност „асистент“ и имат научна степен „доктор“ не може да им се изплащат допълнителните възнаграждения, предвидени в нормативните актове.

ВНОСИТЕЛИ: